

THE

Bombay Government Gazette.

Published by Authority.

SATURDAY, 18TH FEBRUARY 1893.

Separate paging is given to this Part, in order that it may be filed as a separate compilation.

PART IX.—Marathi Acts, &c.

मलिका माभागमा महाराणी विहकटोरिया, हर्लीच्या राणी सभेव, यांनी सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांना, त्यांच्या नैसर्गिक आयुर्मेयादेच्या मुदतीपर्यंत व त्या मुदतींत, धारण करण्यासाठी, आणि त्यांच्या मरणापासून व त्यांच्या मरणोत्तर लगेच त्यांचे द्वितीय पुत्र फ्रांमजी दिनशा पेटिट, एस्क्यर, यांनी व त्यांच्या औरस पुरुष वारमांनी आणि अशी औरस संतति न राहिल्यास सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या औरस पुरुष वारमांनी, धारण करण्यासाठी नुक्ताच दिलेला बारोनेटचा किताब व पदवी ही तोंपर्यंत खाल राहतील तोंपर्यंत सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट, बारोनेट, यांची मिळकत, ह्मणजे, एक लक्ष पंचवस हत्तार हण्यांच्या सालीना उत्पन्नाचे मुंबई शहरच्या म्युनिसिपल कारपोरेशनचे वॉण्ड आणि मुंबई बेटांतील "पेटिट हाल" या नांवाचे म्यान्शन-हीत व जमीनतुमला हीं चालू राहून त्यांच्या आधारावर तो किताब व पदवी हीं चालवीं या हेतूने सदर वॉण्ड वगैरे मिळकत नियुक्त करण्यासाठी व तसंबंधी इतर कारणासाठी आकटाचा यमुदा.

ज्या अर्थी मलिका माभागमा महाराणी विहकटोरिया, परमेश्वराच्या रूपेने ग्रेट ब्रिटन व आयर्लंड या संयुक्त राज्याच्या राणीसभेव व डिफेन्डर ऑफ थि फेथ, यांनी आपल्या राज्यकारकीर्दीच्या चौपन्नाव्या वर्षाच्या मेष्टेंबर महिन्याच्या पहिल्या तारखेस किंवा त्या तारखेच्या सुमारास वेस्टमिन्स्टर मुक्कामी बादशाही सनद देऊन आणि आपल्या स्वदस्तरचे बारंट देऊन असे जाहीर केले आहे कीं आम्ही आमच्या विशेष रूपेस्तव, विशेष परिज्ञानामुळे व केवळ स्वइच्छेने, आमच्या विश्वासांतील व विशेष लोमांतील सर दिनशा माणेकजी पेटिट, नैट, राहणार मुंबई बेटांतील "पेटिट हाल," यांस बारोनेटच्या पदवीस, स्थितीस व दरजास चढविले आहे, नेमिले आहे व आणिले आहे, आणि त्यांस ह्मणजे सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांस आम्ही आमच्यातर्फे, आमच्या वारसांतर्फे व स्थानापन्नातर्फे सदर बादशाही सनदेवरून ग्रेट ब्रिटन व आयर्लंड या संयुक्त राज्याचे बारोनेट, त्यांच्या नैसर्गिक आयुर्मेयादेच्या मुदतीपर्यंत व त्या मुदतींत, केले, नेमिले, व बनविले असून हा बारोनेटचा किताब त्यांनी, व त्यांच्या मरणापासून व त्यांच्या मरणोत्तर लगेच त्यांचे द्वितीय पुत्र फ्रांमजी दिनशा पेटिट,

एस्कायर, यांनी व त्यांच्या असलेल्या व होतील त्या औरस पुरुष वारसांनी, आणि अशी संतति न राहिल्यास, सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या असलेल्या व होतील त्या औरस पुरुष वारसांनी धारण करावयाचा आहे ;

आणि ज्या अर्थी मलिका या आज्ञांच्या सरकाराशी त्या बाबतीत केलेला करार पुरा करण्यासाठी सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांची अशी इच्छा आहे की आपल्याला, आणि सदर बारोनेटची पदवी ज्यांना प्राप्त होईल ते सदर फ्रामजी दिनशा पेटिट आणि अनुक्रमे आपले व सदर फ्रामजी दिनशा पेटिट यांचे औरस पुरुष वारस यांना सदरी सांगितल्याप्रमाणे देण्यांत आलेल्या किताबाची पदवी जिच्या आधारावर चालू राहिल अशी वाजवी मिळकत आपल्या स्वतःच्या आणि सदर फ्रामजी दिनशा पेटिट वगैरे सदरी सांगितल्या प्रकारच्या वारसांच्या संबंधाने निरंतरची नियुक्त करावी;

आणि ज्या अर्थी सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांचे मुंबई बेटांत "पेटिट हॉल" या नांवाचे म्यान्शन-हौस व जमीनजुमला असून त्यांत त्यांचा वंशपरंपरागत अप्रतिबंध हक्कसंबंध आहे, आणि त्यांची अशी इच्छा आहे की सदरी सांगितलेला करार पुरा करण्यासाठी अनुक्रमे एक लक्ष पंचवीस हजार रुपयांच्या सालीना उत्पन्नाचे मुंबई शहरच्या म्युनिसिपल काॅर्पोरेशनचे बॉण्ड किंवा डिबेन्चर आणि सदर म्यान्शन-हौस व जमीनजुमला यांच्या संबंधाने जे उपयोग, जे जिम्मे व जी कारणे या आकटांत पुढे परिमित केली आहेत व ठरविली आहेत त्या उपयोगांप्रीत्यर्थ, त्या जिम्म्यांवर व त्या कारणांसाठी ते बॉण्ड किंवा डिबेन्चर आणि सदर म्यान्शन-हौस व जमीनजुमला ही नियुक्त करावी;

आणि ज्या अर्थी सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांची अशीहि इच्छा आहे की, सदर फ्रामजी दिनशा पेटिट व त्यांचे औरस पुरुष वारस आणि तसेच सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांचे औरस पुरुष वारस यांच्यांतून ज्यांना ज्यांना सदर बारोनेटचा किताब व पदवी ही प्राप्त होतील त्यांनी त्यांनी, सदर किताब व पदवी ही त्यांना प्राप्त होतील त्या वेळी, सदर किताब व पदवी त्यांना प्राप्त होतेवेळी जे जे कोणतेहि नांव किंवा जी जी कोणतीहि नांवे ते धारण करीत असतील त्या त्या नांवाच्या किंवा नांवांच्या ऐवजी "दिनशा माणेकजी पेटिट" हें नांव घ्यावे व धारण करावे ; व ज्या अर्थी त्यांची अशीहि इच्छा आहे की मुंबईचे अकौण्टंट जनरल, मुंबईचे कलेक्टर, आणि मुंबईचे चीफ प्रेसिडेन्सी म्याजिस्ट्रेट, या सर्वांनी विवक्षित काळी, सदरी सांगितलेल्या म्युनिसिपल बॉण्डाच्या आणि म्यान्शन-हौस व जमीनजुमला यांच्या संबंधाने ट्रस्टी होऊन, त्याच प्रकारे त्या सिक्युरिटीच्या संबंधाचे व ते म्यान्शन-हौस व जमीनजुमला यांच्याहि संबंधाचे या आकटाचे साधारण हेतु सिद्धीस नेण्यासाठी व या आकटावरून दिलेले अधिकार बजाविण्यासाठीहि ट्रस्टी व्हावे ;

आणि ज्या अर्थी सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांची अशी इच्छा आहे की, आपण, सदर बारोनेटच्या किताबाची पदवी चालू रहाण्याच्या कारणासाठी, सदर बॉण्ड आणि सदर म्यान्शन-हौस व जमीनजुमला यां या संबंधाने जे उपयोग, जे जिम्मे व जी कारणे या आकटांत पुढे परिमित केली आहेत व ठरविली आहेत त्या उपयोगांप्रीत्यर्थ, त्या जिम्म्यांवर व त्या कारणांसाठी ते बॉण्ड व ते म्यान्शन-हौस व जमीनजुमला ही सदरप्रमाणे नियुक्त करण्याचे कबूल केल्याप्रमाणे नियुक्त करावी ;

आणि ज्या अर्थी सदर हेतु गव्हर्नर जनरल यांच्या कायदे व कानून करणाऱ्या कौन्सिलाच्या आकटाच्या द्वारे सिद्धीस नेणे योग्य आहे ;

त्या अर्थी खाली लिहिल्याप्रमाणे कायदा ठरविण्यांत येत आहे :—

१. भार्थर फ्रेडरिक कॉक्स, एस्कायर, मुंबईचे अकौण्टण्ट जनरल, जेम्स माकनाब्रू काम्पबेल, एस्कायर, मुंबईचे कलेक्टर, व चार्लस फिलिप क्रूपर, एस्कायर, मुंबईचे चीफ प्रेसिडेन्सी म्याजिस्ट्रेट, आणि त्यांचे त्यांचे स्थानापन्न, हणजे, जे कोणी विवक्षित फाळीं मुंबईचे अकौण्टण्ट जनरल, मुंबईचे कलेक्टर व मुंबईचे चीफ प्रेसिडेन्सी म्याजिस्ट्रेट असतील त्यांची " धि ट्रस्टीझ ऑफ धि दिनशा माणेकजी पेटिट बरोनेट्सी " या नांवाची व हुद्याची एक संस्थापित मंडळी असेल व त्यांना या भाकटावरून सदर नांवाची व हुद्याची संस्थापित मंडळी हणून नेमिलें आहे, आणि त्यांना निरंतरचें स्थानापन्नत्व व सामायिक शिक्षा ही असतील; आणि सदर भार्थर फ्रेडरिक कॉक्स, जेम्स माकनाब्रू काम्पबेल व चार्लस फिलिप क्रूपर, आणि त्यांचे त्यांचे सदर स्थानापन्न (ज्यांना या भाकटांत पुढें " संस्थापित मंडळी " असें ह्मटलें आहे) हे, अशी संस्थापित मंडळी या नात्यानें, या भाकटावरून दिलेले अधिकार बजाविण्यासाठी व या भाकटाचे हेतु सिद्धीस नेण्यासाठी ट्रस्टी असतील व त्यांना या भाकटावरून तसे ट्रस्टी नेमिलें आहे.

ट्रस्टीची संस्थापना.

२. सदर फ्र मजी दिनशा पेटिट व त्यांचे औरस पुरुष वारस आणि सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांचे इतर सर्व औरस पुरुष वारस यांच्यांतून, सदर पदवी देण्यांत आलेल्या सनदेतील अटीबन्वये ज्याला ज्याला सदर कित्ताव व पदवी हीं प्राप्त होतील त्यानें त्यानें इतर कोणत्याहि नांवाच्या किंवा नांवांच्या ऐवजीं व बदला " दिनशा माणेकजी पेटिट " हें नांव आपल्याला घेतलें पाहिजे; आणि सदर फ्रामजी दिनशा पेटिट व तसेच त्यांचे सदर प्रकारचे औरस पुरुष वारस आणि सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांचे सदर प्रकारचे इतर सर्व औरस पुरुष वारस यांना व्यक्तिः व परंपरेनें " दिनशा माणेकजी पेटिट " हें नांव दिलें पाहिजे व त्यांनीं हरेक प्रसंगीं " दिनशा माणेकजी पेटिट " हें नांव अनुक्रमे आपलें आहे असें सांगितलें पाहिजे, आपल्याला घेतलें पाहिजे व त्या नांवांनें आपली सही केली पाहिजे.

सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या वारसांनीं त्यांचें नांव घेणें.

३. हा भाकट ठरल्यापासून व ठरल्यानंतर लगेच, एक लक्ष पंचवीस हजार रुपयांहून कमी नाही इतक्या सालीना उत्पन्नाचे मुंबई शहरच्या म्युनिसिपल कार्पोरेशनचे बॉण्ड सदर संस्थापित मंडळीच्या नांवावर करून दिले पाहिजेत; आणि त्या बॉण्डांच्या संबंधानें यांत पुढें निर्दिष्ट केलेल्या जिम्म्यांवर व कारणांसाठीं सदर संस्थापित मंडळीनें ते धारण केले पाहिजेत, (हणजे), सदर संस्थापित मंडळीनें, सदर बाण्डांच्या ऐवजाची मुंबई शहरच्या म्युनिसिपल कार्पोरेशनकडून फेड होईपर्यंत किंवा ते विकवि असें सदर ट्रस्टीच्या नजरेस येऊन त्यांजकडून ते विकले जात तोंपर्यंत, ते जिम्म्यांवर धारण करण्याचें चालू ठेवून, सदर प्रमाणे फेड किंवा विक्री शाली असतां त्या फेडीच्या किंवा विक्रीच्या वेळीं जी रकम येईल ती, ग्रेट ब्रिटन व आयर्लंड या संयुक्त राज्याच्या सरकारचे किंवा हिंदुस्थान सरकारचे, अगर त्यांपैकी कोणत्याहि एका सरकारानें ज्यांच्या मुदलाची अगर व्याजाची हमी दिलेली असेल तसे कोणतेहि स्टॉक, फण्ड, अगर सिक्यूरिटी घेण्याच्या कार्मी लाविली पाहिजे, व त्याच रीतीनें, जरूर पडेल त्याप्रमाणे वारंवार, असे स्टॉक, फंड किंवा सिक्यूरिटी, तशाच किंवा त्यासारख्याच प्रकारच्या दुसऱ्या स्टॉकांच्या, फंडांच्या किंवा सिक्यूरिटीच्या ऐवजीं बदलण्याचें, फिरविण्याचें व पालटण्याचें चालू ठेविलें पाहिजे; आणि याशिवाय सदर संस्थापित मंडळीनें वेळोवेळीं जिम्म्यांवर, सदर बॉण्डांचें, स्टॉकांचें, फंडांचें व सिक्यूरिटीचें डिबिटिडण्ड, व्याज व सालीना उत्पन्न हीं सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या नैसर्गिक आयुर्मर्यादेच्या मुदतींत त्यांच्या फायद्याकडे व फायद्यासाठीं; आणि सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या मरणोत्तर सदर फ्रामजी दिनशा पेटिट हे जिवंत राहिल्यास, सदर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या मरणापासून व मरणोत्तर लगेच सदर फ्रामजी दिनशा पेटिट यांच्या नैसर्गिक आयुर्मर्यादेच्या मुदतींत त्यांच्या फायद्यासाठीं; आणि त्यांच्यांतून

एस्टेटिचें उत्पन्न नांवावर करून देणें व त्याचा विनियोग करणें.

झणजे सदरू सर दिनशा माणेकजी पेटिट व फ्रामजी दिनशा पेटिट यांच्यांतून जो कोणी मागे जिवंत राहिल त्याच्या मरणापासून व मरणोत्तर लगेच, कायद्याचा कोणताहि नियम किंवा न्यायनीति तसे होण्यास विरुद्ध असली तथापि, प्रसंगानुसार सदरू फ्रामजी दिनशा पेटिट यांचा किंवा सदरू सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांचा औरस पुरुष वारस या नात्याने, सदरू बादशाही सनदेवरून सदरी सांगितल्याप्रमाणे दिलेला किताब विवक्षित कार्ळी प्राप्त होऊन त्या किताबाचा उपभोग घेत असलेल्या मनुष्याच्या फायद्यासाठी दिली पाहिजेत व लाविली पाहिजेत; आणि सदरू संस्थापित मंडळीने, सदरू बारोनेटचा किताब व पदवी ही ज्यास प्राप्त व्हावयाची असा कोणी सदरू फ्रामजी दिनशा पेटिट यांचा किंवा सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांचा औरस पुरुष वारस नसल्यास व नाहीसा झाल्यास सदरू वॉण्ड सदरू सर दिनशा माणेकजी पेटिट, त्यांचे वहिवाटदार, आर्डांमिनिस्ट्रेटर व असेनी यांसाठी जिम्न्यावर धारण केले पाहिजेत; आणि शेवटचा शोषाधिकार किंवा उत्तराधिकार, सदरू बारोनेटचा किताब व पदवी ही चालू राहतील त्या मुदतीत व सदरू सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांचा औरस पुरुष वारस सदरी सांगितल्याप्रमाणे आतां कोणी नाही असे होई तोंपर्यंत कोणत्याहि वेळी सदरू सर दिनशा माणेकजी पेटिट, त्यांचे वहिवाटदार, आर्डांमिनिस्ट्रेटर व असेनी हे, लेख किंवा मृत्युपत्र किंवा इतर अभयपत्र अगर अभयपत्रे करून कायदेशीर रीतीने लावून देण्यास, नांवावर करून देण्यास, देण्यास व त्याची व्यवस्था करण्यास मुखत्यार आहेत.

अल्पवयाच्या मुदतीत उत्पन्नाचा विनियोग.

४. सदरू बादशाही सनदेच्या अर्तीअन्वये विवक्षित कार्ळी सदरू बारोनेटच्या पदवीवर हक्क असून त्या पदवीचा उपभोग घेत असलेला कोणताहि मनुष्य अल्पवयी असल्यास त्याच्या अल्पवयाच्या मुदतीत सदरू संस्थापित मंडळीस आपल्या नजरेप्रमाणे योग्य वाटेल तेवढाच सदरू ट्रस्ट फंडांच्या सालीना व्याजाचा, डिव्हिडण्डाचा व उत्पन्नाचा आणि सदरू ठिकाणांच्या उत्पन्नाचा भाग अशा बारोनेटच्या सदरी सांगितल्या प्रकारच्या अल्पवयाच्या मुदतीतील प्रत्येक वर्षी त्याचें पाळणपोषण, विद्याभ्यास व फायदा यांसाठी व यांप्रीत्यर्थ सदरू संस्थापित मंडळीने दिला व लाविला पाहिजे; आणि त्या मंडळीने वेळोवेळी, सदरू ट्रस्ट फंडांच्या सदरू सालीना डिव्हिडण्डांचा, व्याजाचा व उत्पन्नाचा व सदरू ठिकाणांच्या उत्पन्नाचा वाकी राहिल तो भाग, ग्रेट ब्रिटन व आयर्लंड या संयुक्त राज्यांच्या सरकारचे किंवा हिंदुस्तान सरकारचे, अथवा त्यांपैकी कोणत्याहि एका सरकाराने ज्यांच्या मुदलाची अगर व्याजाची हमी दिलेली असेल तसे, स्टॉक, फण्ड व सिन्डिकेटि वगैरे घेण्यांत लाविला पाहिजे, आणि असा बारोनेट वयांत आला झणजे सदरूप्रमाणे लाविलेला पैसा व तत्संबंधी सांचलेली सर्व रकम ही त्याला, किंवा तो फर्मावील त्याप्रमाणे, व निखालस त्याच्याच फायद्यासाठी दिली पाहिजेत, नांवावर करून दिली पाहिजेत व लावून दिली पाहिजेत.

स्पान्शन-होस जो कोणी विवक्षित कार्ळी बारोनेट असल त्याच्याच उपयोगास लावणें.

५. सदरू सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांनी आपणासाठी व आपल्या वारसांसाठी झणून धारण केलेले मुंबई बेटांतील "पेटिट हॉल" या नांवाचे स्पान्शन-होस व जमीनजुमला ही तत्संबंधी हक्कांसहित, अंगांसहित व उपांगांसहित, यांत पुढें ठरविलेल्या जिम्न्यावर, हा भाक्त ठरल्यापासून व ठरल्यानंतर लगेच, ह्या भाक्टाच्या अमलबजावणीवरून सदरू संस्थापित मंडळीच्या उपयोगांत व उपयोगासाठी राहिली पाहिजेत, (झणजे), जिम्न्यावर, सदरू सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या नैसर्गिक आयुर्मर्यादेच्या मुदतीपर्यंत व त्या मुदतीत त्यांच्यासाठी; आणि सदरू सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या मरणोत्तर सदरू फ्रामजी दिनशा पेटिट हे जिवंत राहिल्यास, सदरू सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या मरणापासून व मरणोत्तर लगेच, जिम्न्यावर, सदरू फ्रामजी दिनशा पेटिट यांच्या नैसर्गिक आयुर्मर्यादेच्या मुदतीपर्यंत व त्या मुदतीत त्यां-

ध्यासाठी; आणि त्यांच्यांतून हाणजे सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट व फ्रामजी दिनशा पेटिट यांच्यांतून जो कोणी मागे जिवंत राहिल त्याच्या मरणापासून व मरणोत्तर लगेच जिग्यावर, सदर फ्रामजी दिनशा पेटिट यांच्या ज्या औरस पुरुष वारसांस सदर बादशाही खनदेवरून दिलेला वारोनेटचा किताब सदरी सांगितल्याप्रमाणे प्राप्त होईल त्यांच्यासाठी; आणि सदर फ्रामजी दिनशा पेटिट यांच्या ज्या औरस पुरुष वारसांस सदर वारोनेटचा किताब व पदवी ही सदरी सांगितल्याप्रमाणे प्राप्त व्हावयाची असे कोणी वारस नसल्यास व नाहीसे झाल्यास, जिग्यावर, सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या ज्या औरस पुरुष वारसांस सदर किताब प्राप्त होईल त्यांच्यासाठी; आणि असे शेवटी सांगितल्याप्रकारचे कोणी औरस पुरुष वारस नसल्यास व नाहीसे झाल्यास, निरंतर रीतीने सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट आणि त्यांचे वारस व असैनी यांच्यासाठी सदर प्रमाणे राहिली पाहिजेत; आणि शेवटचा शेपाधिकार किंवा उत्तराधिकार, सदर वारोनेटचा किताब व पदवी ही चालू राहतील त्या मुदतीत व सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांचा औरस पुरुष वारस सदरी सांगितल्याप्रमाणे आतां कोणी नाही असे होई तोंपर्यंत कोणत्याहि वेळी सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट आणि त्यांचे वारस व असैनी हे, जेणेकरून तो शेपाधिकार किंवा उत्तराधिकार ब्रिटिश इंडियाचे रहिवाशी असलेल्या पारशी लोकांस कायद्याप्रमाणे हस्तगत करता येईल किंवा त्याची त्यांना कायद्याप्रमाणे व्यवस्था करता येईल, असा लेख किंवा मृत्युपत्र किंवा दुसरे कोणतेहि अभयपत्र अगर दुसरी कोणतीहि अभयपत्रे करून, देण्यास, परहस्तगत करण्यास, व त्यांची व्यवस्था करण्यास मुक्त्यार आहेत.

६. मात्र असे ठरविले आहे की हमेश, ज्या कोणत्याहि मनुष्यास विवक्षित काळी सदर वारोनेटची पदवी प्राप्त झाली असेल त्या मनुष्यास सदर स्टॉकांचे, फंडांचे व सिक्युरिटींचे डिव्हिडण्ड, व्याज व उत्पन्न घेण्याचा किंवा सदर जमीन-जुमला कवण्यांत ठेवण्याचा अगर त्याची भाडी व फायदे घेण्याचा या आकटाप त्वें हक्क प्राप्त झाल्यानंतर सगळ्या एका वर्षाच्या मुदतीपर्यंत, किंवा सदर पदवी प्राप्त झाली त्यावेळी तो मनुष्य अल्पवयी असल्यास तो एकवीस वर्षांच्या वयाचा झाल्यानंतर सगळ्या एका वर्षाच्या मुदतीपर्यंत, तो मनुष्य यांत पूर्वी ठरविल्याप्रमाणे "दिनशा माणेकजी पेटिट" या नांवाचा उपयोग करण्यास नाकारील किंवा हयगय करील तर, किंवा, अशा कोणत्याहि मनुष्याने त्या नांवाचा सदर प्रमाणे उपयोग केला असून तो मनुष्य आपल्या नैसर्गिक आयुर्मर्यादेच्या मुदतीत लागोपाठ साहा क्यलेंडर महिन्यांच्या मुदतीपर्यंत त्या नांवाचा सदर प्रमाणे उपयोग करण्याचे बंद करील तर, सदर कोणत्याहि एका किंवा दोन्ही प्रसंगी सदर "दिनशा माणेकजी पेटिट" या नांवाचा उपयोग करण्यास सदर प्रमाणे नाकारणाऱ्या किंवा हयगय करणाऱ्या, अगर त्या नांवाचा उपयोग केला असून त्याचा उपयोग करण्याचे सदर प्रमाणे बंद करणाऱ्या मनुष्याचा सदर ट्रस्ट फंडांतील व ठिकाणांतील हक्कसंबंध किंवा हितसंबंध त्याच्या बाकी राहिलेल्या नैसर्गिक आयुर्मर्यादेच्या मुदतीत तहकूब केला जाईल; आणि याप्रमाणे तहकूब केल्याच्या कोणत्याहि व प्रत्येक मुदतीत, सदर स्टॉकांचे, फंडांचे व सिक्युरिटींचे डिव्हिडण्ड, व्याज व उत्पन्न ही, आणि सदर जमीनजुमल्याचा कवत्रा व त्याचा वस्तुतः भोगवटा आणि तसेच त्याची भाडी व फायदे ही, सदर "दिनशा माणेकजी पेटिट" या नांवाचा उपयोग करण्यास सदर प्रमाणे नाकारणारा किंवा हयगय करणारा अगर उपयोग करण्याचे बंद करणारा मनुष्य मरण पावला असतां ज्या मनुष्यास, प्रसंगानुसार सदर फ्रामजी दिनशा पेटिट किंवा सदर सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांचा औरस पुरुष वारस या नात्याने, सदर बादशाही खनदेवरून दिलेली वारोनेटची पदवी व तिचा उपयोग ही प्राप्त व्हावयाची, त्या मनुष्यास प्राप्त होऊन त्याची होतील असे समजावे;

फायदा घेणारा मनुष्य दिनशा माणेकजी पेटिट या नांवाचा उपयोग करण्यास नाकारील, हयगय करील किंवा तसा उपयोग करण्याचे बंद करील तेव्हा हितसंबंध कोणाला प्राप्त होतो.

मात्र त्या वेळीं असा पुरुष वारस कोणी नसेल तर, सदरहू सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांचें पुरुष संतान आतां कोणी राहिलेले नाही असें झाले असतां ज्या मनुष्यास किंवा मनुष्यांस तीं प्राप्त होण्याचा हक्क असेल त्यास किंवा त्यांस तीं प्राप्त होऊन त्यांचीं किंवा त्यांचीं होतील असें समजावें.

भर्तृदत्तविधवावेतनाबद्दलचा खर्च एस्टेटावर घालण्याचा अधिकार.

७. सदरहू सर दिनशा माणेकजी पेटिट व फ्रामजी दिनशा पेटिट आणि ज्या ज्या कोणत्याहि मनुष्यास सदरहू वारोनेटचा किताब वेळोवेळीं प्राप्त होईल तो प्रत्येक मनुष्य यांच्यांतून जो कोणी सदरहू “दिनशा माणेकजी पेटिट” या नांवाचा, त्या संबंधानें या आकटांत सदरी सांगितलेल्या मुदतीपर्यंत, या आकटांत सदरी ठराविल्याप्रमाणें उपयोग करण्यास नाकारणार नाही, हयगय करणार नाही किंवा तसा उपयोग करण्याचें बंद करणार नाही तो सदरहू पदवीचा वस्तुतः उपभोग घेत असल्या मुदतीत, त्यास, कोणत्याहि स्त्रीशी किंवा स्त्रियांशी त्याचा विवाह होण्यापूर्वी किंवा झाल्यानंतर, कोणताहि दस्तऐवज किंवा लेख अगर कोणताहि दस्तऐवज किंवा लेख करून त्यावरून, ज्या कोणत्याहि स्त्रीशी किंवा स्त्रियांशी त्याचा विवाह होईल त्या स्त्रिस किंवा स्त्रियांस तिच्या किंवा त्यांच्या आयुर्मर्यादेपर्यंत, आणि वैधव्यजीवनांशाच्या किंवा इतर कायदेशीर अगर यथापद्धति हक्कांच्या बदला यात्रयाच्या तिच्या किंवा त्यांच्या भर्तृदत्तविधवावेतनाबद्दल, दाहा हजार रुपयांच्या रकमेहून अधिक नाही इतकी कोणतीहि सालियाना नेमणूक किंवा वार्षिक रकम ठरवून किंवा नेमून देण्याचा अधिकार आहे. सदरहू दस्तऐवज किंवा लेख रद्द करण्याचा अधिकार त्यानें आपलेकडे ठेवून किंवा न ठेविताने, दोन किंवा अधिक विश्वसनीय साक्षिदारांच्या समक्ष त्यानें त्यांवर मोहर करून ते स्वाधीन केले पाहिजेत, आणि ते या हल्लींच्या अधिकाराबन्वयें व त्यांवरहुकुम केलेल्या कोणत्याहि नेमणुकीपर्यंत जी कोणतीहि सालियाना नेमणूक किंवा कोणत्याहि सालियाना नेमणुकी त्या वेळीं चालत असून देण्यांत येत असतील त्या सालियाना नेमणुकीस किंवा सालियाना नेमणुकीस पात्र असून बाधक नसले पाहिजेत; आणि सदरी सांगितलेल्या सालियाना नेमणुकीवर किंवा वार्षिक रकमेवर कोणत्याच प्रकारच्या करांचा व खर्चाचा बोजा असू नये, व त्यांतून कोणतीहि रकम वाद होतां नये, आणि ती सालियाना नेमणूक किंवा वार्षिक रकम ठरवून किंवा नेमून देणाऱ्या मनुष्याच्या मरणोत्तर लगेच ती सुरू झाली पाहिजे व अमलांत आली पाहिजे; आणि ती सदरहू स्टॉकांचें, फंडांचें व सिक्युरिटींचें डिव्हिडण्ड, न्याज व सालीना उत्पन्न यांतून प्रतिवर्षी जून महिन्याच्या तिसावे तारखेरोजी एक, व डिसेंबर महिन्याच्या एकतिसावे तारखेरोजी एक, अशा दोन साहामाही सारख्या हप्त्यांनीं देत गेले पाहिजे व देण्याजोगी असेल; आणि सदरहू साहामाही हप्त्यांपैकी प्रथमचा हप्ता देणें तो, अशी सालियाना नेमणूक किंवा वार्षिक रकम नेमून देणाऱ्या मनुष्याच्या मरणोत्तर सदरहू साहामाही दोन तारखांपैकी जी तारीख पहिल्यानें येईल त्या तारखेरोजी दिला पाहिजे; मात्र असें ठरविलें आहे कीं हमेश, ज्या कोणत्याहि मनुष्यास सदरहू किताब प्राप्त होईल त्या मनुष्यानें “दिनशा माणेकजी पेटिट” या नांवाचा उपयोग करण्यास नाकारलें असल्यास किंवा हयगय केली असल्यास अगर त्यानें आपल्या आयुर्मर्यादेच्या मुदतीत लागोपाठ साहा क्वालेडर महिनेपर्यंत त्या नांवाचा उपयोग करण्याचें बंद केल्यास, सदरहू प्रत्येक ठराव व नेमणूक,—तीं मग त्यानें पूर्वी केलेलीं असोत अगर मागाहून केलेलीं असोत,— रद्द व निष्फळ होतील, आणि तसा कोणताहि ठराव किंवा नेमणूक अस्तित्वांत असली तथापि त्याअन्वयें उपस्थित झालेली किंवा नेमून दिलेली सदरहू प्रकारची कोणतीहि सालियाना नेमणूक अमलांत येणार नाही, किंवा तिची रकम सदरहू स्टॉक, फंड, व सिक्युरिटी यांच्यांतून दिली जाणार नाही, किंवा तिचा त्यांच्यावर बोजा घातला जाणार नाही.

भर्तृदत्तविधवावेतनाच्या रकमेची रचना.

८. मात्र असें ठरविलें आहे कीं हमेश, सदरहू स्टॉकांचें, फंडांचें व सिक्युरिटींचें सदरहू डिव्हिडण्ड, न्याज व सालीना उत्पन्न हीं, या आकटांत सदरी दिलेल्या अधिकारा-

वरहुकुम जें कोणतोंहे भर्तृदत्तविधवावेतन करून देण्यांत येईल किंवा तशीं कोणतींहि वेतनें करून देण्यांत येतील त्याच्या किंवा त्यांच्या बदल अगर त्याच्या किंवा त्यांच्या संबंधानें बीस हजार रुपयांच्या वार्षिक रकमेहून अधिक रकम त्यांतून दिली जाण्यास एकाच वेळीं पात्र होणार नाहीत, हणजे, त्या अधिकाराच्या परतें किंवा अन्वयें सदरहू डिव्हिडण्ड, व्याज व सालीना उत्पन्न यांच्यावर, हा ठराव येथें दाखल केला नाही तर, भर्तृदत्तविधवावेतनांच्या संबंधानें एकदरीनें बीस हजार रुपयांहून अधिक अशा ज्या वार्षिक रकमेचा कोणत्याहि एकाच वेळीं बोजा पडण्याचा संभव आहे तसा बोजा त्यांच्यावर पडल्यास, ज्या वार्षिक रकमेच्या किंवा तिच्या ज्या भागाच्या योगानें सदरहूप्रमाणें अधिक रकम होईल ती वार्षिक रकम किंवा तो तिचा भाग बाद करण्यांत येईल व दिला जाणार नाही.

९. "पेटिट हॉल" या नांवाचें सदरहू म्यान्शन-हौस व जमीनजुमला आणि त्यांतील हक्क, त्यांचीं अगें व उपागें हीं, सदरहू सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या किंवा सदरहू फ्रामजी दिनशा पेटिट यांच्या लग्नाच्या बायकांस, अगर तीं प्राप्त होण्याचा क्रमशः हक्क असलेल्या मनुष्यांपैकीं कोणत्याहि मनुष्यांच्या लग्नाच्या बायकांस, पारशी लोकांचा कोणताहि रिवाज किंवा कायदा याअन्वयें किंवा इतर कोणत्याहि प्रकारें, सदरहू म्यान्शन-हौस व जमीनजुमला यांत जो कोणताहि हक्क, हितसंबंध, किंवा हक्कसंबंध असेल किंवा असल्याचा त्या दावा सांगतील त्या हक्कास, हितसंबंधास, किंवा हक्कसंबंधास पात्र होणार नाहीत असें समजावें.

१०. जो शेवटचा शेषाधिकार किंवा उत्तराधिकार अनुक्रमें सर दिनशा माणेकजी पेटिट त्यांचे वारस, बहिवाट करणारे, आडमिनिस्ट्रेटर व असैनी यांसाठीं या भाकटांत सदरीं सांगितल्याप्रमाणें जिम्मावर ठेवण्याचें ठरविलें आहे त्याशिवाय इतर बाबतींत असा ठराव करण्यांत येत आहे कीं सदरहू बारोनेटचा किताब व पदवी हीं चालू राहतील तोंपर्यंत, आणि सदरहू सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या ज्या औरस पुरुष वारसांना सदरहू बारोनेटचा किताब व पदवी हीं सदरहू पदवी देण्यांत आलेल्या सनदेंतील अटीअन्वयें प्राप्त व्हावयाचीं तसे कोणी वारस आतां राहिले नाहीत असें होवेंपर्यंत, ज्यांच्या तर्फे सदरहू बॉण्डांचें, स्टॉकांचें, फंडांचें, व सिक्युरिटींचें डिव्हिडण्ड, व्याज, व सालीना उत्पन्न, अगर "पेटिट हॉल" या नांवाचें सदरहू म्यान्शन-हौस व जमीनजुमला यांच्या संबंधानें या भाकटावरून जिग्मे ठरविले आहेत त्या सदरहू सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांनीं व सदरहू फ्रामजी दिनशा पेटिट यांनीं आणि अनुक्रमें त्यांचा त्यांचा कोणताहि औरस पुरुष वारस यानें, सदरहू बॉण्ड, स्टॉक, फंड, व सिक्युरिटी किंवा त्यांचा कोणताहि भाग, अगर त्यांचें डिव्हिडण्ड, व्याज व सालीना उत्पन्न किंवा त्यांचा कोणताहि भाग अगर सदरहू म्यान्शन-हौस किंवा जमीनजुमला किंवा त्यांचा कोणताहि भाग हीं, त्यांच्या त्यांच्या नैसर्गिक आयुर्मर्यादेच्या मुदतींत जो त्यांना हक्कसंबंध किंवा हितसंबंध असेल त्याहून अधिक हक्कसंबंधासाठीं किंवा हितसंबंधासाठीं किंवा त्या आयुर्मर्यादेहून अधिक मुदतीसाठीं आणि "दिनशा माणेकजी पेटिट" या नांवाचा ते सदरहू आयुर्मर्यादेच्या नेवढ्या मुदतींत उपयोग करण्याचें चारू ठेवितोले नेवढ्या मुदतीहून अधिक मुदतीसाठीं नांवावर करून देतां नये, त्यांचा व्यवस्था करतां नये, तीं परहस्तगत करतां नये, तीं दानपत्रानें देतां नये किंवा त्यांजवर बोजा घालतां नये; आणि सदरीं सांगितलेल्या प्रकारच्या कोणत्याहि मनुष्यास, एकत्र्यालाच, किंवा सदरहूपैकीं कोणत्याहि एका अगर अधिक मनुष्यांशीं मिळून किंवा इतर कोणत्याहि मनुष्यांशीं अगर मनुष्यांशीं मिळून, अनुक्रमें सदरहू फ्रामजी दिनशा पेटिट यांच्या व सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांच्या किंवा त्यांच्यांतून कोणताहि एकाच्या औरस पुरुष वारसांसाठीं या भाकटांत सदरीं जिम्मावर परिमित केलेले सदरहू हक्कसंबंध, अथवा सदरहू बॉण्डांच्या, स्टॉकांच्या, फंडांच्या व सिक्युरिटींच्या डिव्हिडंडाचे, व्याजाचे व सालीना उत्पन्नाचे, किंवा सदरहू

छात्राच्या बायकांचा म्यान्शन-हौसांत हितसंबंध नाही.

नांवावर करून देणाराच्या हयातीपर्यंतच नांवावर करून देणें.

मानवान-हौस व जमीनजुमला यांचे व तत्संबंधी भाड्यांचे व फायद्यांचे या आकटावरून ज्या कोणत्याहि मनुष्याच्या किंवा मनुष्यांच्या फायद्यासाठी जिम्मे ठरविले असतील त्या कोणत्याहि मनुष्याच्या किंवा मनुष्यांच्या फायद्यासाठी यावरून किंवा यांत उपस्थित केलेला किंवा जिम्ब्यावर ठरविलेला कोणताहि हक्कसंबंध किंवा हितसंबंध चालू ठेवण्याचें बंद करण्याचा अगर त्यास प्रतिबंध करण्याचा, अथवा या आकटांत सदरी लिहिलेल्या ठरावांच्या खऱ्या उद्देशाप्रमाणें सदरहू ठिकाणें प्राप्त होण्याच्या, तीं धारण करण्याच्या किंवा तीं उपभोगण्याच्या अगर त्यांचा स्वीकार करण्याच्या किंवा तीं घेण्याच्या संबधानें अशा कोणत्याहि मनुष्याला अगर मनुष्यांला मनाई करण्याचा कोणताहि अधिकार नाही असें समजावें; व सदरहू ठिकाणांमध्ये किंवा त्यांतून कोणत्याहि ठिकाणांत सदरी सांगितल्याप्रकारच्या कोणत्याहि मनुष्यास, त्याचे हयातींत किंवा त्या हयातीच्या ज्या मुदतींत तो "दिनशा भाणेकजी पेटिट" या नांवाचा उपयोग करण्याचें चालू ठेवील तेवढ्याच मुदतींत त्याला असलेल्या हक्कसंबंधाहून किंवा हितसंबंधाहून अधिक हक्कसंबंध किंवा हितसंबंध आहे असें कोणत्याहि कायद्याच्या किंवा न्यायनीतीच्या कोटीनें मज्जु नये; आणि या आकटाच्या उद्देशाविरुद्ध कोणतेहि दानपत्र, नेमणूकपत्र किंवा अभयपत्र करून देण्याचा प्रयत्न केल्यास तसा प्रत्येक प्रयत्न निष्फळ होईल व त्याप्रमाणें या कलमावरून फर्माविण्यांत व ठरविण्यांत येत आहे.

स्टॉक, फंड किंवा सिक्युरिटी व्हास्त घालून एस्टेट वाढविणें.

११. यापुढें कोणत्याहि वेळीं किंवा वेळांमध्ये सदरहू सर दिनशा भाणेकजी पेटिट हे किंवा इतर कोणताहि पुरुष अगर स्त्री किंवा कोणतेहि पुरुष अगर स्त्रिया हीं या आकटाच्या जिम्ब्यांस विवक्षित काळीं पात्र असलेले फंड व सिक्युरिटी वाढविण्यास इच्छित असून त्या कारणासाठी व त्या उद्देशानें आपल्या स्वतःच्या खर्चानें, थ्रेट ट्रिटन व आयर्लंड या संयुक्त राज्याच्या सरकारचे किंवा इंदुस्तान सरकाराचे, अगर त्यांतून कोणत्याहि एका सरकारानें ज्यांच्या मुदलाची किंवा व्याजाची हमी दिलेली असेल असे, कोणतेहि स्टॉक, फंड किंवा सिक्युरिटी सदरहू संस्थापित मंडळीच्या नांवावर करून देतील व तिच्या स्वाधीन करतील तर त्यावेळीं, व याप्रमाणें गोष्ट घडेल त्या प्रत्येक प्रसंगी, सदरहू संस्थापित मंडळी, मुंबईचे गव्हर्नर यांचें पूर्वी अनुमत घेऊन, असे स्टॉक, फंड व सिक्युरिटी स्वीकारण्यास मुखत्यार आहे; आणि मग पुढें असे स्टॉक, फंड व सिक्युरिटी हीं सदरहू संस्थापित मंडळीनें मुंबई शहरच्या म्युनिसिपल कॉर्पोरेशनच्या सदरहू बॉण्ड्यांच्या संबधानें या आकटावरून जे जिम्मे ठरविले आहेत त्याच जिम्ब्यांवर, किंवा त्या जिम्ब्यांपैकी जे कोणतेहि त्या त्या वेळीं चालू असून अमलांत असण्याजोगे असतील त्या जिम्ब्यांवर धारण केली पाहिजेत.

स्थावर मिळकत उधास्त घालून एस्टेट वाढविणें.

१२. तसेंच मुंबईचे गव्हर्नर इन कौन्सिल यांचें पूर्वी अनुमत घेऊन सदरहू सर दिनशा भाणेकजी पेटिट यांना, व वारोनेटचा सदरहू किताब व पदवी हीं ज्या ज्या मनुष्यास प्राप्त होतील त्या प्रत्येक मनुष्याला, आणि इतर कोणत्याहि पुरुषाला अगर स्त्रीला किंवा पुरुषांना अगर स्त्रियांना, सदरहू वादशाही न देवळून दिलेल्या वारोनेटच्या किताबास व पदवीस अधिक आश्रय देण्यासाठी, आपली वंशपरंपरागत पूर्ण मालकीची व विनगुंदाची आणि मुंबई इलाक्यांत असून सदरहू कारणासाठी योग्य असलेली कोणतीहि स्थावर मिळकत लावून देण्याचा अधिकार आहे; आणि अशा प्रत्येक प्रसंगी, अशी कोणतीहि स्थावर मिळकत या आकटावरून ठरावलेल्या जिम्ब्यांवर सदरहू संस्थापित मंडळीनें धारण केली पाहिजे असें गव्हर्नर इन कौन्सिल हे, मुंबई सरकारचा ठराव काढून, फर्माविण्यास मुखत्यार आहेत; आणि असे झाले ह्याजें मग पुढें अशी स्थावर मिळकत, सदरहू जिम्ब्यांवर किंवा त्यांतून त्या त्या वेळीं जे कोणतेहि चालू असून अमलांत असण्याजोगे असतील त्या जिम्ब्यांवर, आणि अशी स्थावर मिळकत या आकटांत दाखल केली असती तर ज्या रीतीनें व ज्या कार्यासाठी सदरहू संस्थापित मंडळीच्या

नांवावर करून दिली असती त्याच रीतीने व त्याच कार्यासाठी या भाकटापरतें सदरहू संस्थापित मंडळीच्या नांवावर करून दिली पाहिजे.

१३. सदरहू संस्थापित मंडळीने "पेटिट हॉल" या नांवाच्या म्यान्शन-हौसचा, व तत्संबंधी सर्व उपगृहांचा व ऑफिसांचा, आणि तसेंच वेळोवेळी त्यांस ज्यास्त जोडलेल्या किंवा त्यांच्या बदला जोडलेल्या किंवा यापुढे या भाकटाच्या कोणत्याहि जिम्मांस पात्र होणाऱ्या इतर सर्व घरवाड्यांचा व इमारतींचा आग लागून नाश किंवा तोटा होऊं नये ह्यापून त्यांचा आपल्या नांवें, किंवा सदरहू संस्थापित मंडळीत विवक्षित काळीं जे मनुष्य असतील त्यांच्या नांवें, योग्य विमा उतरून ठेविला पाहिजे; आणि या भाकटाच्या जिम्मांस विवक्षित काळीं पात्र असलेल्या फंडांच्या उत्पन्नाचा कोणताहि भाग त्या कारणासाठी लावण्यास सदरहू संस्थापित मंडळी मुखत्यार आहे; आणि याप्रमाणें विमा उतरलेल्या सदरहू जमीनजुमल्यांचा व ठिकाणांचा किंवा त्यांच्या कोणत्याहि भागाचा आग लागून नाश किंवा तोटा झाल्यास त्यावेळीं सदरहूप्रमाणें उतरलेल्या विम्याच्या संबंधानें जो पैसा येईल तो, सदरहूप्रमाणें आग लागून नाश किंवा तोटा झालेला जमीनजुमला व ठिकाण पुनः बांधण्याच्या किंवा पुनः स्थापन करण्याच्या कामीं सदरहू संस्थापित मंडळीच्या हुकुमाअन्वये खर्च केला पाहिजे, अगर तो, विवक्षित काळीं सदरहू बारोनेटच्या कितावावर हक्क असून त्याचा उपभोग घेत असलेल्या मनुष्यानें अर्जा केली असतां मुंबईचे गव्हर्नर इन् कौन्सिल यांचें अनुमत घेऊन—हें अनुमत मुंबई सरकारानें ठराव करून जाहीर केलें पाहिजे—सदरहू कितावाची योग्यता चालू राहण्यास योग्य असा मुंबई इलाक्यांत इतर जमीनजुमला विकत घेण्याच्या कामीं खर्च करण्याचा अधिकार आहे; व याप्रमाणें नवीन जमीनजुमला विकत घेण्यांत येईल त्या प्रसंगीं तो, तत्संबंधी खरेदीचें काम पुरें झाल्यापासून व त्यानंतर लगेच, या भाकटांत ठरविलेल्या उपयोगांस व जिम्मांस, किंवा त्यांतून त्या वेळीं जे कोणतेहि चालू असून अमळंत असण्याजोगे असतील त्या उपयोगांस व जिम्मांस, तो जमीनजुमला या भाकटाच्या पांचव्या कलमांत स्पष्टपणें दाखल केला असता तर ज्या रीतीने व जितका पात्र असता व पात्र झाला असता त्याच रीतीने व तितकाच पात्र असेल व पात्र होईल. सदरहूप्रमाणें विम्याच्या संबंधानें आलेला पैसा सदरहूप्रमाणें खर्च करण्यांत येई तोपर्यंत तो किंवा त्याचा कोणताहि भाग १७ व्या कलमांत निर्दिष्ट केलेल्या सरकारी सिक्युरिटींतून कोणत्याहि सिक्युरिटी घेण्याच्या कामीं लावण्यास सदरहू संस्थापित मंडळी मुखत्यार आहे.

१४. "पेटिट हॉल" या नांवाचें सदरहू म्यान्शन-हौस व ठिकाण आणि त्यांत जें कांहीं ज्यास्त वाढविण्यांत येईल तें सर्व, आणि तसेंच या भाकटावरून ठरविलेल्या जिम्मांस वेळोवेळीं पात्र असतील किंवा होतील त्या सर्व इतर घरवाड्या व जमीनजुमले हीं किंवा त्यांतून प्रत्येक, सदरहू बादशाही सनदेवरून दिलेल्या बारोनेटच्या कितावाचा विवक्षित काळीं उपभोग घेणाऱ्या मनुष्यानें आपल्या खर्चानें चांगलें दुरुस्त, व्यवस्थेशीर व चांगल्या स्थितीत ठेविलें पाहिजे; आणि अशा कोणत्याहि मनुष्यानें, सदरहू म्यान्शन-हौस, जमीनजुमला व ठिकाणें किंवा त्यांतून कोणतेहि, चांगल्या स्थितीत ठेवण्यास कोणत्याहि वेळीं हयगय केल्यास किंवा नाकारल्यास, तें चांगल्या स्थितीत ठेवण्याचा किंवा ठेवविण्याचा, आणि त्या संबंधानें होणारा खर्च या भाकटातील ठरावांस विवक्षित काळीं पात्र असलेल्या फंडांच्या उत्पन्नांतून देण्याचा सदरहू संस्थापित मंडळीस अधिकार आहे.

१५. सदरहू संस्थापित मंडळीनें, "पेटिट हॉल" या नांवानें प्रसिद्ध असलेलें म्यान्शन-हौस व जमीनजुमला आणि तसेंच या भाकटापरतें विवक्षित काळीं त्या मंडळीच्या नांवावर करून देण्यांत येईल तो कोणताहि जमीनजुमला हीं, सदरहू बादशाही सनदेवरून

म्यान्शन-हौसचा विमा, व विम्याच्या संबंधानें मिळालेल्या पैशाचा विनियोग.

म्यान्शन-हौस व इतर जमीनजुमला दुरुस्त ठेवणें.

म्यान्शन-हौस किंवा इतर जमीनजुमला विकण्याचा अगर तो बदलून दुसरी घेण्याचा संस्थापित मंडळीचा अधिकार.

दिलेल्या बारोनेटच्या किताबावर हक्क असून त्या किताबाचा वस्तुतः उपभोग घेणाऱ्या मनुष्याच्या अनुमतानें आणि मुंबईचे गव्हर्नर इन् कौन्सिल यांच्या सदरी सांगिल्याप्रमाणें जाहीर करून दिलेल्या अनुमतानें, मुंबई इलाक्यांत दुसऱ्या जमिनी किंवा जमीनजुमले घेण्याकरितां विकण्यासाठीं, अगर तशा जमिनी किंवा जमीनजुमले घेऊन त्यांच्या बदला देण्यासाठीं जिम्न्यांवर धारण केली पाहिजेत, आणि ती याप्रमाणें दुसऱ्यांच्या बदला देण्यांत येतील तेव्हां अदलाबदलीची किंमत सारखी होण्यासाठीं लागेल तो कोणताहि पैसा दिला किंवा घेतला पाहिजे.

अशा विक्रीच्या किंवा अदलाबदलीच्या संबंधानें संस्थापित मंडळीचे अधिकार.

१६. आणि या कलमावरून असें ठरविण्यांत येत आहे कीं सदरहूंप्रमाणें कोणतीही विक्री करणें ती, जाहीर लिलांव करून किंवा खासगी करार करून करण्याचा अधिकार आहे, व सदरहू जमीनजुमल्याच्या किंवा त्याच्या कोणत्याहि भागाच्या विक्रीच्या कोणत्याहि शर्तीमध्ये, किंवा विक्रीसंबंधी अगर अदलाबदलीसंबंधी करारांत, मालकीच्या संबंधानें किंवा मालकी प्राप्त झाल्याबदलच्या पुराव्याच्या अगर तिच्या सुरवातीच्या संबंधानें अगर इतर कोणत्याहि संबंधानें कोणत्याहि अटी करण्यास, आणि विक्रीसंबंधी किंवा अदलाबदलीसंबंधी कोणताहि करार विकत घेतल्यानें किंवा रद्द केल्यानें किंवा त्यांत फेरबदल केल्यानें व पुनः विकल्यानें किंवा पुनः अदलाबदल केल्यानें कोणतेंहि नुकसान झाल्यास त्याबदल जबाबदार न होतां तसा करार विकत घेण्यास, किंवा रद्द करण्यास किंवा फेरबदल करण्यास व पुनः विकण्यास किंवा पुनः अदलाबदल करण्यास सदरहू संस्थापित मंडळी मुखल्यार आहे.

अशा विक्रीनें किंवा अदलाबदलीनें मिळालेला पैसा व्याज लावणें.

१७. आणि या कलमावरून असें ठरविण्यांत येत आहे कीं सदरहू संस्थापित मंडळीनें, सदरहूंप्रमाणें करण्यांत आलेल्या कोणत्याहि विक्रीच्या किंवा अदलाबदलीच्या संबंधानें येणें झालेला सर्व पैसा घेतला पाहिजे, आणि तो, सोईप्रमाणें होईल तितका लौकर, ग्रेट ब्रिटन व आयर्लंड या संयुक्त राज्याचे किंवा हिंदुस्तान सरकारचे, अगर त्यांतून कोणत्याहि एका सरकारानें ज्यांच्या मुदलाची व व्याजाची हमी दिलेली असेल असे, कोणतेहि स्टॉक, फंड किंवा सिक्युरिटी विकत घेण्याच्या कार्मी, किंवा मुंबई इलाक्यांत असून सदरहू किताबाची योग्यता चालू राहण्यास योग्य अशा दुसऱ्या जमिनी अगर जमीनजुमले विकत घेण्याच्या कार्मी लावला पाहिजे; मात्र इतकेंच कीं याप्रमाणें जमिनी किंवा जमीनजुमले विकत घेणें असतील त्या प्रत्येक प्रसंगी, सदरहू किताबावर त्यावेळीं हक्क असून त्याचा वस्तुतः उपभोग घेणाऱ्या मनुष्याचें त्या संबंधानें अनुमत घेतलें पाहिजे.

अशा विक्रीच्या किंवा अदलाबदलीच्या योगानें जो पैसा उत्पन्न होऊन व्याज लावण्यांत घेईल तो व ज्या जमिनी प्राप्त होतील त्या या आक्टावरून ठरविलेल्या जिम्न्यांवर धारण करणें.

१८. आणि या कलमावरून असें ठरविण्यांत येत आहे कीं सदरहूंप्रमाणें विकत घेण्यांत येतील ते स्टॉक, फंड, व सिक्युरिटी आणि जमिनी किंवा जमीनजुमले, आणि अदलाबदल करून घेण्यांत येतील त्या जमिनी किंवा जमीनजुमले हीं तरसंबंधी खरेदीचें किंवा अदलाबदलीचें काम पुरें झाल्यापासून व पुरें झाल्यानंतर लगेच, मुंबई शहरच्या म्युनिसिपल कॉर्पोरेशनच्या सदरहू बॉण्डांच्या संबंधानें व "पेटिट हॉल" या नांवाचें सदरहू म्यानशन-हौस व ठिकाण यांच्या संबंधानें या आक्टांत व या आक्टावरून जे जिम्मे ठराविले आहेत त्या जिम्न्यांवर किंवा त्यांतून जे कोणतेहि त्या वेळीं चालू असून अमलांत असण्या जोगे असतील त्या जिम्न्यांवर धारण केली पाहिजेत.

संस्थापित मंडळीचा खर्च भरून काढणें.

१९. या आक्टांतील जिम्न्यांपरखें व ठरावांपरखें सदरहू संस्थापित मंडळीच्या हातीं जो पैसा येईल त्या पैशांतून आपल्यापार्शीं पैसा ठेवून घेण्याचा, आणि सदरी सांगितलेले अधिकार, जिम्मे व ठराव बजाविण्याच्या कार्मी किंवा बजाविण्यासाठीं अगर तरसंबंधानें त्या मंडळीस जो व्यय होईल, जो तोटा सोसावा लागेल व जो खर्च करावा लागेल तो सर्व भरून काढण्याचा त्या मंडळीस अधिकार आहे.

२०. मात्र असे ठरविले आहे की उलीयाजा मलिका माआशमा महाराणी साहेब, त्यांचे वारस व स्थानापन्न यांना आणि (सदर्हू दिनशा माणेकजी पेटिट, त्यांचे डिव्हेंसी [मृत्युपत्रावरून ज्यांना मिळकत मिळेल ते मनुष्य], वारस व असैनी यांच्याखेरीज) इतर कोणताहि पुरुष किंवा कोणतीहि स्त्री व इतर कोणतेहि पुरुष किंवा कोणत्याहि स्त्रिया आणि राजकीय व संस्थापित मंडळ्या, आणि अनुक्रमे त्यांचे, तिचे व त्यांचे वारस, स्थानापन्न, वाहिवाट करणारे व आडमिनिस्ट्रेटर या सर्वांना व प्रत्येकाला "पेटिट हाल" या नांवाचे सदरहू ध्यानुशन-हौस व जमीनजुमला किंवा त्यांचा कोणताहि भाग अगर कोणतेहि भाग यांत किंवा यांवर जो कोणत्याहि प्रकारचा हक्कसंबंध, हक्क, मालकी, हितसंबंध, दावा सांगण्याचा हक्क व मागणी सांगण्याचा हक्क, हा भाकट ठरण्याचे पूर्वी, असेल व त्यांनी धारण केला व उपभोगिला असेल, आणि हा भाकट ठरला नसता तर त्यांना असता, असू शकता किंवा असण्याचा संभव असता, अगर त्यांनी धारण केला किंवा उपभोगिला असता अगर ते धारण करू अगर उपभोगू शकते अगर त्यांनी धारण करण्याचा किंवा उपभोगण्याचा संभव असता तो सर्व हक्कसंबंध, हक्क, मालकी, हितसंबंध, दावा सांगण्याचा हक्क व मागणी सांगण्याचा हक्क त्या सर्वांना व प्रत्येकाला असेल असे समजावे.

विद्यमान हक्क कायम ठेवणे.

कारणें व हेतु यांचें निरूपण.

या मसुद्याचा हेतु ह्यटला ह्यणजे सर दिनशा माणेकजी पेटिट यांना दिलेल्या वारोनेटच्या किताबाच्या संबंधाची नेमणूक नियुक्त करणे हा होय.

हा मसुदा सन १८६० च्या २०व्या भाकटाच्या पद्धतीवर तयार केला असून सर दिनशा शेट यांना सल्ला देणारांच्या व मुंबई सरकाराच्या सल्लामसलतीने ठरविला आहे.

तारीख ११ जानेवारी सन १८९३.

(सही) आलेक्स. एड्व. मिलर.

(True Translation.)

Y. M. KELKAR,

Oriental Translator to Government.

अपराध करण्याची सवय असलेल्या मनुष्यांवर विशेष चांगली नजर ठेवून त्यांस निर्बंधांत राखण्याविषयी व इतर कारणांविषयी बंदोबस्त करण्याबाबतच्या आज्ञाचा मसुदा.

ज्यापेक्षां अपराध करण्याची सवय असलेल्या मनुष्यांवर विशेष चांगली नजर ठेऊन त्यांस निर्बंधांत राखण्याविषयी व यांत पुढें दिलेल्या इतर कांहीं बाबतींविषयी बंदोबस्त करणें योग्य आहे ;

त्यापेक्षां हल्लीं येणेंप्रमाणें कायदा ठरविण्यांत येत आहे:—

१. (१) या कायद्यास, सन १८९३ चा अपराध करण्याची सवय असलेल्या मनुष्यांबाबत आज्ञा, असें झणावें ;

सरनामा, व्याप्ति व सुरवात.

(२) तो सर्व ब्रिटिश इंडियास लागू आहे ; आणि

(३) तो रोजीं अमलांत येईल.

२. सन १८८२ च्या क्रिमिनल प्रोसीजर कोडाच्या ११०व्या कलमांत, “असी बातमी लागेल कीं आपल्या हुकुमतीच्या स्थलसीमेंतील कोणत्याही मनुष्यास जवरीचोरी करण्याची, अगर घर फोडण्याची अगर चोरी करण्याची, किंवा चोरीचा माल आहे असें माहीत असून तो घेण्याची सवय आहे, किंवा जुलमानें घेण्याचा अपराध करण्याची सवय आहे, किंवा जुलमानें घेण्यासाठीं लोकांस नुकसानी करण्याचें भय घालण्याची किंवा घालण्याचा यत्न करण्याची सवय आहे,” या मजकुराबद्दल पुढील मजकूर दाखल करावा ; तो येणेंप्रमाणें:—

अपराध करण्याची सवय असलेल्या मनुष्याकडून चांगल्या बतैयुकीबद्दल तारण.

“अशी बातमी लागेल कीं आपल्या हुकुमतीच्या स्थलसीमेंतील कोणा मनुष्यास—

(अ) जवरीचोरी करण्याची, घर फोडण्याची किंवा चोरी करण्याची सवय आहे, किंवा

(ब) चोरीचा माल आहे असें माहीत असून तो घेण्याची सवय आहे, किंवा

(क) चोरांचा बचाव करण्याची किंवा त्यांस आश्रय देण्याची, किंवा चोरीचा माल लपविण्याच्या किंवा त्याचा निकाल लावण्याच्या कामीं मदत करण्याची सवय आहे, किंवा

- (ड) अपक्रिया किंवा जुलमाने घेण्याचा अपराध करण्याची सवय आहे, किंवा
- (इ) जुलमाने घेण्यासाठी लोकांस नुकसानी करण्याचे भय घालण्याची किंवा घालण्याचा यत्न करण्याची सवय आहे, किंवा
- (फ) तो इतक्या धाडशी व भयंकर स्वभावाचा आहे की त्यास तारणावांचून मोकळा राहू देणे हें लोकांस धोक्याचे आहे,"

चांगल्या वर्तणुकीबद्दल तारण घेण्याच्याबद्दल, पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी हुकूम करण्याचा अधिकार.

३. जेव्हां कोणी प्रेसिडेन्सी माजिस्ट्रेटानें, जिल्हा-माजिस्ट्रेटानें किंवा पोस्टुक्डी-माजिस्ट्रेटानें, किंवा पहिल्या वर्गाच्या ज्या माजिस्ट्रेटास या बाबतीत स्थानिक सरकारने मुद्दाम अधिकार दिला असेल त्या पहिल्या वर्गाच्या माजिस्ट्रेटानें, या आक्टावरून सुधारलेलें सन १८८२ चें क्रिमिनल प्रोसीजर कोड, याच्या ११० व्या कलमांत सांगितल्या प्रकारच्या कोणत्याही मनुष्यास, चांगली वर्तणूक ठेवण्याबद्दल मुचलका लिहून देण्याविषयी हुकूम न करण्याचें कारण दाखविण्यास फर्माविलें असेल,

तेव्हां अशा माजिस्ट्रेटास योग्य वाटेल तर त्याला, सदरहू कोडाच्या ११८ व्या कलमाअन्वये अशा मनुष्यास सदरील प्रकारचा मुचलका लिहून देण्याविषयी हुकूम करण्याबद्दल, त्यास पराकाष्ठा तीन वर्षांच्या मुदतीपर्यंत पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी हुकूम करण्याचा अधिकार आहे.

चांगल्या वर्तणुकीबद्दल तारण न दिले असता, पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी हुकूम करण्याचा अधिकार.

४. कोणा मनुष्यास सन १८८४ च्या क्रिमिनल प्रोसीजर कोडाचें कलम ११८ याअन्वये चांगल्या वर्तणुकीबद्दल तारण देण्याविषयी हुकूम झालेला असून तो मनुष्य, असे तारण ज्या मुदतीबद्दल देण्याविषयी हुकूम झाला ती मुदत सुरू होण्याच्या तारखेस किंवा त्या तारखेपूर्वी तें देण्यास चुकले, तर असे तारण देण्याविषयी हुकूम करणाऱ्या माजिस्ट्रेटास, सदरहू मनुष्याला सदरहू कोडाच्या १२३ व्या कलमाअन्वये तुरुंगांत पाठविण्याविषयी किंवा तुरुंगांतच ठेवण्याविषयी हुकूम करण्याच्याबद्दल, त्यास पराकाष्ठा तीन वर्षांच्या मुदतीपर्यंत पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी हुकूम करण्याचा अधिकार आहे.

ज्या मनुष्याविषयी अपराधाच्या शाबितीचे ठराव झालेले अन्तीठ र्थीस, कलम ६ व ७ यांच्या कारणांकरिता, "अपराध करण्याची सवय असलेले मनुष्य" झणून ठरविण्याचा अधिकार.

५. जेव्हां कोणा मनुष्याविषयी, हिंदुस्थानच्या पीनल कोडाच्या १२ व्या किंवा १७ व्या व याअन्वये तीन किंवा त्याहून जास्त मुदतीची कैदेची शिक्षा होण्याजोगा अपराध केल्याच्या शाबितीचा ठराव होईल, आणि

(अ) त्याजविषयी, तशाच प्रकारचा कोणताही अपराध केल्याच्या शाबितीचा ठराव पूर्वी झाला असल्याबद्दल पुरावा करण्यांत येईल, व

(ब) त्यास गुन्हा करण्याची सवय आहे किंवा गुन्हा करणे हें त्याचें उपजीविकेचें साधनच बनून राहिलें आहे अशी कोर्टाची किंवा माजिस्ट्रेटाची त्यापुढें हजर केलेल्या साक्षीपुराव्यावरून खात्री होईल,

तेव्हां अशा कोर्टास किंवा माजिस्ट्रेटास, त्या मनुष्याला, या आक्टाची कलमें ६ व ७ यांच्या कारणांकरिता, अपराध करण्याची सवय असलेला मनुष्य झणून ठरविण्याविषयी हुकूम करण्याचा अधिकार आहे.

अपराधाच्या शाबितीचा ठराव करणाऱ्या कोर्टास, अपराध करण्याची सवय असलेल्या मनुष्याला, कैदेच्या किंवा काळ्या पाण्याच्या शिक्षेखेरीज आणखी, पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी हुकूम करण्याचा अधिकार आहे.

६. (१) कोणत्याही द्वै कोर्टास, सेशन कोर्टास, प्रेसिडेन्सी-माजिस्ट्रेटास, जिल्हा-माजिस्ट्रेटास किंवा पोस्टुक्डी-माजिस्ट्रेटास, किंवा पहिल्या वर्गाच्या ज्या माजिस्ट्रेटास या बाबतीत स्थानिक सरकारने मुद्दाम अधिकार दिला असेल त्या पहिल्या वर्गाच्या माजिस्ट्रेटास योग्य वाटेल तर त्याला, अपराध करण्याची सवय असलेल्या मनुष्यास कैदेची किंवा काळ्या पाण्याची शिक्षा देतेवेळी त्यास आणखी, अशा शिक्षेची मुदत संपल्याच्या तारखेपासून पराकाष्ठा सात वर्षांच्या मुदतीपर्यंत पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी हुकूम करण्याचाही अधिकार आहे.

(२) पोटकलम (१) अन्वये ज्यास मुदाम अधिकार दिलेला नाही अशा पहिल्या वर्गाच्या माजिस्ट्रेटांनं, किंवा दुसऱ्या किंवा तिसऱ्या वर्गाच्या माजिस्ट्रेटांनं अपराध करण्याची सवय असलेल्या मनुष्यास कैदेची शिक्षा दिली असून, त्या शिक्षेची मुदत संपल्यावर त्याला पोलीसच्या नजरेखाली ठेवणे अवश्य आहे असे सदरहू माजिस्ट्रेटास वाटेल, तेव्हां त्यानें तें आपलें मत लिहून ठेवावें, आणि आपण चालविलेल्या कामाचे कागद, तो ज्या जिल्हा-माजिस्ट्रेटाच्या किंवा पोटतुकडी-माजिस्ट्रेटाच्या ताब्यांत असेल त्याकडे पाठवून देऊन त्या मनुष्यासही तिकडे रवाना करावा.

[१८८२ चा आक्ट १०, क. ३४९ पहा.]

(३) ज्या माजिस्ट्रेटाकडे असे कागद पाठविले असतील त्यास योग्य वाटेल तर तो, पक्षकारांस तपासण्यास व त्या खटल्यांत ज्याची पूर्वी साक्ष झाली आहे अशा कोणत्याही साक्षीदारास पुनः बोलावून तपासण्यास, आणि जास्त पुरावा मागवून घेण्यास मुख्यार आहे; आणि तसेंच त्यास योग्य वाटेल तर तो, सदरहू मनुष्यास दिलेल्या शिक्षेची मुदत संपल्याच्या तारखेपासून पराकाष्ठा सात वर्षांच्या मुदतीपर्यंत पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी हुकूम करण्यासही मुख्यार आहे.

७. सन १८८२ च्या क्रिमिनल प्रोसीजर कोडाचें कलम ४२३, रकम (ब), याअन्वये काम चालविणाऱ्या अपील कोर्टास योग्य वाटेल तर त्याला, अपराध करण्याची सवय असलेल्या ज्या मनुष्यास कैदेची किंवा काळ्या पाण्याची शिक्षा दिली असेल त्यास, अशा शिक्षेची मुदत संपल्याच्या तारखेपासून पराकाष्ठा सात वर्षांच्या मुदतीपर्यंत पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी हुकूम करण्याचा अधिकार आहे.

पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी हुकूम करण्याचा अपील कोर्टास अधिकार.

८. (१) या आक्टच्या ३ऱ्या कलमाअन्वये पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी केलेला दरेक हुकूम हा, सन १८८२ च्या क्रिमिनल प्रोसीजर कोडाचें कलम ११८ याअन्वये तारण देण्याविषयी केलेला हुकूम असल्याप्रमाणेच, वरिष्ठ कोर्टास व माजिस्ट्रेटांस करावयाच्या अपिलाच्या हक्कांस व त्यांच्या तपासणीच्या अधिकारांस पात्र राहिल.

पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी केलेला हुकुमांच्या बाबतीत अपील व तपासणी.

(२) या आक्टच्या ६ व्या किंवा ७ व्या कलमाअन्वये पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याविषयी केलेला दरेक हुकूम हा, तो ज्या शिक्षेच्या हुकुमास जोडला असेल त्या शिक्षेचा भाग असल्याप्रमाणेच, वरिष्ठ कोर्टास व माजिस्ट्रेटांस करावयाच्या अपिलाच्या हक्कांस व त्यांच्या तपासणीच्या अधिकारांस पात्र राहिल.

९. सन १८८२ च्या क्रिमिनल प्रोसीजर कोडाची कलमें ३९, ४० व ४१ यांतील ठराव, या आक्टच्या ३ व्या किंवा ६ व्या कलमाअन्वये स्थानिक सरकारानें माजिस्ट्रेटांस अधिकार देण्याविषयी केलेल्या हुकुमाच्या बाबतीत लागू होतील असे समजावें.

अधिकाऱे देणे, चालू ठेवणे व रद्द करणे.

१०. (१) पोलीसच्या नजरेखाली ठेवलेल्या कोणत्याही मनुष्यास कोणत्याही वेळी, कोणत्याही प्रेसिडेन्सी-माजिस्ट्रेटास, जिल्हा-माजिस्ट्रेटास किंवा पोटतुकडी-माजिस्ट्रेटास, पोलीसच्या नजरेखाली आपणाकडून चांगल्या वर्तणुकीबद्दल तारण घ्यावें, अशी अर्जी करण्याचा अधिकार आहे.

पोलीसच्या नजरेखाली, चांगल्या वर्तणुकीबद्दल तारण कबूल करण्याचा अधिकार.

(२) जर सदरहू माजिस्ट्रेटास, सदरहू मनुष्यावर पोलीसची नजर चालू ठेवणे जरूर आहे असे वाटेल, तर त्यानें तो अर्जा नामंजूर करावी, परंतु तसें करण्याची आपली कारणे लिहून ठेवावी.

(३) जर अशा माजिस्ट्रेटास, सदरहू मनुष्याकडून पोलीसच्या नजरेखाली तारण घेतल्यानें लोकांस किंवा कोणत्याही मनुष्यास धोका पोहोचण्यासारखा नाही असे वाटेल, तर—

[१८८२ चा आक्ट १०, क. १२६, पारा १ पहा.]

(अ) या मनुष्यास पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याचा हुकूम स्वतः अशा माजिस्ट्रेटानें किंवा त्याच्यापूर्वी त्याच्या हुद्यावर असणाऱ्या माजिस्ट्रेटानें किंवा ताब्यांतील कोणत्याही माजिस्ट्रेटानें केलेला असल्यास, त्यानें सन १८८२ च्या क्रिमिनल प्रोसीजर कोडाच्या ११२ व्या कलमाअन्वये हुकूम केला पाहिजे; आणि

[१८८२चा आक्ट १०, क.
१२४, पारा २ पहा.]

(ब) सदरहू मनुष्यास पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याचा हुकूम हे कोर्टानें, सेशन कोर्टानें किंवा वरिष्ठ माजिस्ट्रेटानें केलेला असल्यास, त्यानें प्रसंगाप्रमाणें अशा कोर्टास किंवा माजिस्ट्रेटास त्या प्रकरणाबद्दल लगेच रिपोर्ट करून त्याचा हुकूम मागविला पाहिजे, व अशा कोर्टास किंवा माजिस्ट्रेटास योग्य वाटल्यास त्याला, सदरहू कोडाच्या ११२व्या कलमाअन्वये हुकूम करण्याविषयी फर्माविण्याचा अधिकार आहे.

(४) सदरहू कोडाच्या ८व्या बाबीचे ठराव लागू होण्यासारखे असतील तेथे वर ते, या कलमांत सांगितल्याप्रमाणें त्या कोडाच्या ११२व्या कलमाअन्वये केलेल्या दरेक हुकुमाच्या बाबतींत लागू होतील असें समजावें:

मात्र असें ठरविण्यांत येतें की, अर्जदाराच्या चांगल्या वर्तणुकीबद्दल घेतलेला मुचलका, अर्जदारास १२४व्या कलमाअन्वये सोडून दिलें नसल्यास किंवा तो मुचलका १२५व्या कलमाअन्वये रद्द केला नसल्यास, अर्जदारास ज्या मुदतीपर्यंत पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याचा हुकूम झाला होता ती मुदत संपेतोपर्यंत अमलांत राहिल.

(५) जेव्हां कोणताही मनुष्य या कलमाअन्वये चांगल्या वर्तणुकीबद्दल तारण देईल तेव्हां, ज्या हुकुमावरून त्याला पोलीसच्या नजरेखाली ठेवलेलें होतें तो रद्द होईल असें समजावें.

पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याबाबतचा हुकूम रद्द करण्याचा अधिकार.

[१८८२चा आक्ट १०, क.
८में १२४, १२५ पहा.]

११. जेव्हां कोणत्याही प्रेसिडेन्सी-माजिस्ट्रेटास किंवा जिल्हा-माजिस्ट्रेटास, पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याबाबतचा एकादा हुकूम रद्द केला असतां, कोकास किंवा कोणत्याही मनुष्यास धोका पोहंचण्यासारखा नाहीं असें वाटेल, तेव्हां,—

(अ) असा हुकूम स्वतः त्यानें किंवा त्याच्यापूर्वी त्या हुद्यावर असणाऱ्या माजिस्ट्रेटानें किंवा ताब्यांतील कोणत्या तरी माजिस्ट्रेटानें केलेला असल्यास, त्यानें तो रद्द करावा, आणि;

(ब) तो हुकूम हे कोर्टानें किंवा सेशन कोर्टानें केलेला असल्यास, त्यानें अशा कोर्टास त्या प्रकरणाबद्दल लगेच रिपोर्ट करून त्याचा हुकूम मागविला पाहिजे, आणि अशा कोर्टास योग्य वाटल्यास, त्या कोर्टानें तो रद्द करावा.

पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याच्या संबंधानें कानून करण्याचा अधिकार.

[१८७१चा आक्ट १७, क.
१८ पहा.]

१२. (१) स्थानिक सरकारास, गव्हर्नर जनरल इन कौन्सिल यांची पूर्वी मंजुरी घेऊन, पुढील सर्व किंवा त्यांपैकी कोणत्याही बाबतींसंबंधी, झणजे,—

(अ) पोलीसच्या नजरेखाली असणाऱ्या मनुष्यांची रजिस्टरें ठेवणें;

(ब) अशीं रजिस्टरें कोणत्या नमुन्याप्रमाणें करावयाचीं तें;

(क) त्रिवक्षित स्थळीं नोंदलेल्या मनुष्यांस कोणत्या हद्दीच्या आंत राहण्याची परवानगी आहे तें;

(ड) पोलीसच्या नजरेखाली असणाऱ्या मनुष्यांस कोणत्या शर्तीवर आपल्या नांवांचा वर्ग एका रजिस्टरांतून दुसऱ्या रजिस्टरांत करून घेतां येईल तें;

- (इ) आपली नोंदलेली राहण्याची जागा बदलण्याचा इरादा नसणाऱ्या मनुष्यांस कोणत्या शर्तीवर हंगामी पास देतां येतील तें;
- (फ) अशा कोणत्याही पासांत—
- (१) असा पास असणाऱ्या मनुष्यास कोणत्या जागी जाण्याचा व कोणत्या हद्दीच्या आंत फिरण्याचा अधिकार आहे त्याबाबत,
- (२) त्यानें वेळोवेळीं कोणत्या अमलदारांपुढें हजर झालें पाहिजे त्याबाबत, व
- (३) कोणत्या मुदतीत त्यास गैरहजर राहण्याचा अधिकार आहे त्याबाबत,

नमूद कर वयाच्या शर्ती;

- (ग) ज्या मनुष्यांची नांवे रजिस्ट्रांत असतील ती सदरहू हद्दीत नेमलेल्या तासांत किंवा वेळीं खरोखर हजर असण्याचें समजावें झणून हजिरीच्या वेळीं किंवा इतर रीतीनें त्यांनीं जाव घ्यावयाचा त्याबाबत शर्ती;
- (ह) अशा मनुष्यांच्या वस्तीच्या जागांची तपासणा करणें, व त्यामध्ये राहणाऱ्यांस चोरिचा माल लपवितां येण्यासाठीं व आपलें राहण्याचें विक्राण परवानगीवांचून सोडून जातां येण्यासाठीं युक्त्या करण्याचा प्रतिबंध करणें किंवा तशा युक्त्या केल्या असतील त्या नष्ट करणें; आणि
- (ऐ) साधारणतः, पोलीसची नजर ठेवण्याच्या संबंधानें या आकटाचे हेतु सिद्धीस नेणें;

या बाबतीसंबंधी कानू करण्याचा अधिकार आहे.

(२) स्थानिक सरकारास, सदरीलप्रमाणें मंजुरी घेऊन, या कलमाअन्वये केलेली कोणतीही कानू रद्द करण्याचा किंवा तीत फेरफार करण्याचा अधिकार आहे.

(३) या कलमाअन्वये केलेली कोणतीही कानू, व तसेंच ती रद्द करण्याबाबत किंवा तीत फेरफार करण्याबाबत केलेला कोणताही ठराव, हीं सरकारी गक्षेतांत प्रसिद्ध करण्यांत येत तोंपर्यंत तीं अमलांत येणार नाहीत.

१३. जर पोलीसच्या नजरेखाली असणारा कोणताही मनुष्य, कलम १२ अन्वये केलेली कोणतीही कानू तोडिल, तर त्याला पराकाष्ठा एक वर्षाच्या मुदतीची कैदेची शिक्षा होईल, किंवा दंडाची शिक्षा होईल, किंवा या दोन्ही शिक्षा होतील.

१४. (१) जर पोलीसच्या नजरेखाली असणारा कोणी मनुष्य, त्यास ज्या स्थळी नोंदलें असेल त्या स्थळाच्या हद्दीबाहेर ब्रिटिश इंडियाच्या कोणत्याही भागांत, १२ व्या कलमाअन्वये केलेल्या कानूंप्रमाणें जरूर असणाऱ्या पासावांचून सांपडेल, किंवा त्याच्या पासाच्या शर्तीप्रमाणें परवानगी नसणाऱ्या जागी किंवा वेळीं सांपडेल, त्यास वारंटावांचून धरून माजिस्ट्रेटापुढें नेण्याचा कोणत्याही पोलीस अमलदारास किंवा गांवच्या जागल्यास अधिकार आहे. अशा माजिस्ट्रेटानें, अवश्य गोष्टीची शाबिती झाल्यावर, त्याला, ज्या प्रदेशांत त्यानें राहावयाचें होतें तेथें त्याची सदरहू कानूंप्रमाणें व्यवस्था होण्यासाठीं, तिकडे रवाना करण्याविषयी हुकूम केला पाहिजे.

(२) कैद्यांस रवाना करण्याबाबत त्या त्या वेळीं कायद्यांत जी रीति ठरविलेली असेल ती, या कलमाअन्वये रवाना करावयाच्या सर्व मनुष्यांस लागू होईल असें समजावें:

मात्र असें ठरविण्यांत येतें कीं, अशा कोणत्याही मनुष्यास रवाना करण्याबाबत, गव्हर्नर जनरल इन कौन्सिल, स्थानिक सरकार किंवा इन्स्पेक्टर जनरल आफ् प्रिझन्स यांकडून हुकूम असण्याची जरूरी नाही.

कानू तोडल्याबद्दल शिक्षा.
[१८७१ चा आक्ट २७, क.
१९ पहा.]

पोलीसच्या नजरेखाली असणाऱ्या मनुष्य नेमलेल्या हद्दीबाहेर सांपडला असता, त्यास धरणें.
[१८७१ चा आक्ट २७, क.
२० पहा.]

पोलीसच्या नजरेखाली अस-
णाच्या मनुष्यांबाबत रिपोर्ट.

[१८७१ चा आक्ट २७, क.
२१ पहा.]

१९. सन १८८२ च्या क्रिमिनल प्रोसीजर कोडाचें कलम ४९, रकम (ड), या
नंतर पुढील रकमा दाखल कराव्या; त्या येणेंप्रमाणें :—

“(इ) पोलीसच्या नजरेखाली असणारा जो कोणी मनुष्य सदरहू गांवांत
रहात असेल त्यानें, सन १८९३ चा अपराध करण्याची सवय अस-
लेल्या मनुष्यांबाबत आक्ट, याच्या १२ व्या कलमाअन्वये केलेली
कोणतीही कानून तोडल्याची गोष्ट;

(फ) असा कोणताही मनुष्य परवानगीवांचून रात्रीच्या वेळीं गैरहजर अस-
ल्याची, किंवा तो व ईट चालीच्या मनुष्यांच्या संगतीत असल्याची,
किंवा त्यानें मशागत करण्याचें किंवा सचोटीच्या साधनांनीं उपजीविका
करण्याचें बंद केल्याची गोष्ट;

(ग) असा कोणी मनुष्य परवानगीवांचून सदरहू गांवांतून गेल्याची गोष्ट;

(ह) जो कोणी मनुष्य पोलीसच्या नजरेखाली आहे असें त्यास माहित असेल
किंवा बाजबी रीतीनें वाटेल असा मनुष्य परवानगीवांचून सदरहू गांवांत
आल्याची गोष्ट;

(ऐ) ज्या कोणा मनुष्यास उपजीविकेचें कांहीं दिसतें साधन नाहीं किंवा
ज्याच्यानें आपल्या ठावठिकाणाविषयी खातरीलायक मजकूर सांगवत
नाहीं असा मनुष्य त्या गांवांत आल्याची किंवा त्यांत त्याची वस्ती
असल्याची गोष्ट.”

[सन १८८२ चा आक्ट
१०, क. ४५ (घ) पहा.]

[१८८२ चा आक्ट १०,
क. ३४९ पहा.]

नाणें पाडणें, स्टापाचा कायदा
किंवा माल यांबिरुद्ध अपराध शा-
बित झाल्याचे ठराव ज्या मनु-
ष्यांविषयी पूर्वी झाले असतील
त्यांचा इन्साफ.

१६. सन १८८२ च्या क्रिमिनल प्रोसीजर कोडाचें कलम ३४८ याच्याबदल
पुढील कलम दाखल करावें; तें येणेंप्रमाणें :—

“३४८. सन १८९३ चा अपराध करण्याची सवय असलेल्या मनुष्यांबाबत
आक्ट, याच्या ९ व्या कलमाअन्वये, अपराध करण्याची सवय असलेला मनुष्य ह्यापुन
ज्याविषयी ठराव झाला असेल, किंवा ज्याविषयी हिंदुस्थानचा अपराधांसा शिक्षा कर-
ण्याविषयी कायदा याच्या १२ व्या किंवा १७ व्या बाबीअन्वये तीन किंवा त्यांहून जास्त
वर्षांच्या मुदतीची कैदेची शिक्षा होण्याजोगा अपराध केल्याच्या शाबितीचा ठराव झाला
असेल, अशा कोणा मनुष्यावर सदरहू दोहोंपैकी कोणत्याही एका बाबीअन्वये तीन
किंवा त्यांहून जास्त वर्षांच्या मुदतीची कैदेची शिक्षा होण्याजोग्या कोणत्याही अपराधाचा
आरोप ठेवण्यांत आला असून तो हुकुमत असणाऱ्या ज्या माजिस्ट्रेटापुढें ठेवण्यांत आला
त्या माजिस्ट्रेटास, किर्यादीतर्फेचा व आरोपिताच्या तर्फेचा साक्षीपुरावा ऐकून घेतल्यावर,
आरोपित मनुष्य अपराधी आहे, आणि अपराध करण्याची सवय असल्याबदल किंवा
अपराधाची शाबिती झाल्याबदल त्याविषयी सदरहूपमाणें ठराव झाला असल्याकारणानें
त्याला, आपणास जी शिक्षा देण्याचा अधिकार आहे तिच्याहून जास्त कडक शिक्षा
मिळाली पाहिजे असें जेव्हां वाटेल, तेव्हां त्यानें तें आपलें मत लिहून ठेवावें, आणि
आपण चालविलेल्या कामाचे कागद नेशन कोर्टाकडे पाठवून देऊन त्या आरोपितासही
त्या कोर्टाकडे रवाना करावा.

“अशा नेशन कोर्टास याग्य वाटेल तर तें कोर्ट, पक्षकारांस तपासण्यास व त्या
खटल्यांत ज्याची पूर्वी साक्ष झाली आहे अशा कोणत्याही साक्षीदारास पुनः बोलावून
तपासण्यास आणि जास्त पुरावा मागवून घेण्यास मुख्यार आहे; आणि त्यानें त्या खट-
ल्यांत, त्यास योग्य वाटेल व कायदेशीर असेल असा फैसला, शिक्षा किंवा हुकूम केला
पाहिजे.”

सन १८८२ चा आक्ट १०
कलम ३४९ याची सुधारणा.

१७. सन १८८२ च्या क्रिमिनल प्रोसीजर कोडाचें कलम ३४९ याच्या विशेष
ठरावांत, “कलमें ३२ व ३३” या शब्दांच्या व अंकांच्या बदला, “कलमें ३२, ३३ व
३४” हे शब्द व अंक दाखल करावे.

१८. सन १८८२ च्या क्रिमिनल प्रोसीजर कोडाचें कलम ४३९ याच्या तिसऱ्या पारिप्राफावदल पुढील मजकूर दाखल करावा ; तो येणेंप्रमाणें :—

हे कोर्टाचे तपासणीसंबंधी अधिकार.

“या कलमाअन्वये कोणत्याही शिक्षेच्या संबंधानें विचार करतांना सदरहू कोर्टास, त्याच्या मते आरोपितानें जो अपराध केला त्यावदल, जर असा अपराध त्यापुढें प्रथम इन्साफ करतां येण्याजोगा असून त्याचा इन्साफ त्यापुढें झाला असता तर त्यानें जी कोणतीही शिक्षा दिली असती, ती शिक्षा देण्याचा अधिकार आहे.”

१९. (१) जेव्हां जेव्हां स्थानिक सरकारास असें दिसून येईल कीं—

मालाविरुद्ध द्वित्येक वर्गाचे अपराध केल्यामुळे झालेल्या नुकसानीवदल मोबदला देवविण्याचा अधिकार.

(अ) कोणत्याही प्रदेशांत, हिंदुस्थानच्या पीनल कोडाचें कलम ४२७, ४२८, ४२९, ४३५ किंवा ४३६, याविरुद्ध पुष्कळ अपराध करण्यांत येत आहेत किंवा हे किंवा यांपैकी कोणतेही अपराध करण्याच्या इराद्यानें वारंवार संगनमतांचे वेत होत आहेत, आणि त्या प्रदेशांतील रहिवाशांस, किंवा त्यांपैकी एका किंवा अनेक मोठ्या वर्गातील मनुष्यांस, अपराधांचा किंवा संगनमत करणाऱ्यांचा पत्ता लागण्याजोगी जी माहिती मिळाली असेल ती न देण्यावदल त्यांनीं कट केला आहे, किंवा

(ब) कोणत्याही प्रदेशांत, त्याच कोडाचें कलम ३९५ किंवा ४०० याविरुद्ध पुष्कळ अपराध किंवा गुरांच्या चोऱ्या एका जथावळींतील कोणा एका किंवा अनेक असामींकडून करण्यांत येत असून, त्या जथावळींतील लोकांस अपराधांचा किंवा अपराधांचा पत्ता लागण्याजोगी जी माहिती मिळाली असेल ती न देण्यावदल त्यांनीं कट केला आहे,

तेव्हां तेव्हां त्या सरकारास, गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांची पूर्वी मंजुरी घेऊन, या कलमाचे ठराव सदरहू प्रदेशास जाहिरनाम्याच्या द्वारे लागू करण्याचा अधिकार आहे.

(२) असा दरेक जाहिरनामा सरकारी गश्तेटांत व स्थानिक सरकार फर्मावील तशा इतर रीतीनें प्रसिद्ध केला पाहिजे.

(३) असा कोणताही जाहिरनामा ज्या प्रदेशास लागू असेल त्या प्रदेशाच्या हद्दी त्या जाहिरनाम्यांत मुकरर केल्या पाहिजेत.

(४) स्थानिक सरकारास असा कोणताही जाहिरनामा रद्द करण्याचा, किंवा तो ज्या प्रदेशास लागू असेल त्या प्रदेशाच्या हद्दीची इयत्ता कमी करण्याचा किंवा गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांची पूर्वी मंजुरी घेऊन, अशी इयत्ता वाढविण्याचा अधिकार आहे.

(५) जेव्हां पोटकलम (१) यांत सांगितल्याप्रकारचा कोणताही अपराध हें कलम लागू असणाऱ्या कोणत्याही प्रदेशांत केलेला असून, वर सांगितल्याप्रकारचा कट झाला असल्याकारणानें अपराधाचा पत्ता लागू शकत नाही अशी, तो केल्याच्या तारखेपासून तीन महिन्यांच्या मुदतीनंतर जिल्हा माजिस्ट्रेटाची खातरी होईल, तेव्हां त्यास—

(अ) अशा अपराधामुळे ज्या मनुष्यांची नुकसानी झाली त्यांस तिच्या मोबदल्यावदल अमुक रकम द्यावी असा ठराव करण्याचा,

(ब) याप्रमाणें ठरविलेली रकम कोणत्या गांवाच्या किंवा गांवांच्या रहिवाशांनीं, किंवा कोणत्या मनुष्यांनीं, किंवा कोणत्या एका किंवा

अनेक वर्गातील मनुष्यांनी घाबऱ्याची त्याचा निर्णय करून हुकूम करण्याचा, आणि

(क) अशा दरेक रहिवाशाची किंवा मनुष्याची जी ऐपत असल्याचें त्यास वाटेल त्याप्रमाणें त्या दरेक असामीनें सदरहू रकम कोणत्या हिसेरसीनें घाबी त्यावाबद हुकूम करण्याचा,

अधिकार आहे :

मात्र असें ठरविण्यांत येतें कीं, सदरहू माजिस्ट्रेट ज्या कोणत्याही मनुष्याचा किंवा कोणत्याही वर्गातील मनुष्यांचा सदरहू अपराधाशी संबंध नसल्याविषयी सदरील हुकुमांत ठराव करील त्या मनुष्याकडून किंवा त्या वर्गातील मनुष्यांकडून सदरहूप्रमाणें ठरविलेल्या मोबदल्याच्या रकमेपैकी कोणताही अंश घ्यावयाचा नाहीं.

(६) पोटकलम (५) अन्वये मोबदल्याची रकम देवविण्याबाबद केलेला कोणताही ठराव किंवा त्या पोटकलमाअन्वये केलेला कोणताही हुकूम, भागाच्या कमिशनराकडून किंवा जेथें असा कमिशनर नसेल तेथें स्थानिक सरकाराकडून वहाल करण्यांत येई तोंपर्यंत, अमलांत येणार नाहीं.

(७) जेव्हां सदरहूप्रमाणें ठरविलेली हिसेरसी पोटकलम (६) अन्वये वहाल करण्यांत येईल तेव्हां तिची रकम, जिल्हा माजिस्ट्रेटाच्या वारंटावरून, सन १८८२च्या क्रिमिनल प्रोसीजर कोडाची कलमें ३८६ व ३८७ यांत दंड वसूल करण्याबद्दल जी रीति सांगितली आहे त्या रीतीनें वसूल करण्याचा अधिकार आहे.

हेतु व कारणे यांचें निरूपण.

प्रस्तुत मसुद्याचा मुख्य उद्देश हलटला हणजे, अपराध करण्याची सवय असलेल्या मनुष्यांवर हल्लेपेक्षां विशेष चांगली नजर ठेवण्याविषयी बंदोबस्त करावा व याच्या योगानें पोलिसास अशा मनुष्यांला निर्विधांत ठेवतां येऊन गुन्द्याचा मोड न्हावा, हा आहे. या संबंधानें हा मसुदा, सन १८७१ चा गुन्द्यांचा प्रतिबंध करण्याबाबद आक्ट (३४ व ३५ डिक्टो., चा. ११२), याच्या ८ व्या कलमाच्या आधारेनें तयार केला आहे, कारण त्या कलमातील ठराव अमलांत आल्यापासून सदरील उद्देश इंग्लंड देशांत उत्तम प्रकारें सिद्धीस गेला असल्याचें समजतें.

२. या मसुद्याचे ठराव तपशीलवार घेतले असतां, ते पुढीलप्रमाणें चार सदरांखालीं येतात:—

- (१) चांगल्या वर्तणुकीबद्दल तारण घेण्याबाबदच्या कायद्याची सुधारणा (कलमें २ ते ४);
- (२) ज्यांविषयी अपराधाच्या शाबितीचा ठराव झाला आहे अशा मनुष्यांस, कायद्याप्रमाणें काम चालून, अपराध करण्याची सवय असलेले मनुष्य हणून ठरविल्यावर त्यांवर नजर ठेवणें (कलमें ५ ते ११);
- (३) अपराध करण्याची सवय असलेल्या मनुष्यांच्या इत्साफाबाबद व त्यांस वाजवी शिक्षा मिळण्याबाबद काम चालविण्याच्या रीतींत फेरफार (कलमें १६ ते १८);
- (४) मालाविरुद्ध कलियेक प्रकारचे अपराध ज्या प्रदेशांत होत असतील तेथील रहिवाशांकडून नुकसानीबद्दल मोबदला देवून त्या अपराधांचा मोड करणें (कलम १९).

३. कलम २.—या कलमावरून माजिस्ट्रेटांस, ज्या मनुष्यांस (१) चोरांचा बचाव करण्याची किंवा त्यांस आश्रय देण्याची, किंवा चोरीचा माल लपविण्याच्या किंवा त्याचा निकाल लावण्याच्या कार्मी मदत करण्याची सवय आहे, किंवा (२) अपक्रिया करण्याची सवय आहे, किंवा (३) ते इतक्या धाडशी व भयंकर स्वभावाचे आहेत कीं त्यांस तारणावांचून मोकळे राहू देणें हें लोकांस धोक्याचें आहे, अशा मनुष्यांनीं चांगल्या वर्तणुकीबद्दल तारण देण्याविषयी हुकूम करण्याचा अधिकार दिला आहे.

४. कलमें ३ व ४.—या कलमांवरून माजिस्ट्रेटांस, चांगल्या वर्तणुकीबद्दल तारण देण्याविषयी हुकूम करण्याच्या ऐवजीं, पराकाष्ठा तीन वर्षांच्या मुदतीपर्यंत पोलीसच्या नजरेखालीं ठेवण्याविषयी हुकूम करण्याचा अधिकार आहे.

१. कलमें ५ ते १५.—कलमें ६ ते १५ यांमध्ये, “अपराध करण्याची सवय असलेले मनुष्य” ह्मणून ज्यां-विषयी कलम ५ अन्वये ठराव झाला असेल त्या मनुष्यांस पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याच्या संबंधाचे ठराव दिले आहेत. ५व्या कलमाअन्वये ठराव करण्याला, हिंदुस्थानच्या पीनल कोडाची बाब १२ किंवा १७, याअन्वये अपराधाच्या शाबितीचे दोन ठराव होणें अवश्य आहे; याखेरीज आणखी त्या कलमाअन्वये कोणताही ठराव करण्यापूर्वी कोर्टाची किंवा माजिस्ट्रेटाची, आरोपितास गुन्हा करण्याची सवय आहे किंवा गुन्हा करणें हें त्याचें उपजीविकेचें साधन वतून राहिलें आहे, अशी हजर केलेल्या पुराव्यावरून खातरी होणेंही जरूर आहे.

कोणत्याही मनुष्यास पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याची परमावधीची मुदत, इंग्लंड देशाच्या सदरहू अक्टाप्रमाणें मुख्य शिक्षा संपल्याच्या तारखेपासून सात वर्षांची, ठरविली आहे; आणि पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याबाबदचे हुकूम ज्या मुख्य शिक्षेस जोडले असतील, त्या शिक्षेचा ते भाग असल्याप्रमाणेंच त्यांच्या संबंधानें अपिलाचा व तपासणीचा हक्क असल्याविषयी ठराव केला आहे.

तसेंच माजिस्ट्रेटांस, पोलीसच्या नजरेखाली चांगल्या वर्तणुकीबद्दल तारण कबूल करण्याचा, आणि पोलीसच्या नजरेखाली ठेवण्याबाबदचे हुकूम निर्भयपणें रद्द करतां येण्यासारखे असतील तेव्हां ते रद्द करण्याचा अधिकार दिला आहे.

६. कलम १६.—या कलमावरून, अपराध करण्याची सवय असलेल्या मनुष्यांच्या इन्साफाचें काम चाल-विण्याच्या रीतीत फक्त एकाच जागी फेरफार करण्याचें योजिलें असून तो, सन १८८२ च्या क्रिमिनल प्रोसीजर को-डाच्या ३४८ व्या कलमाची त्या कोडाच्या ३४९ व्या कलमाच्या धोरणानें सुधारणा करणें, हा होय. कलम ३४८ यांत असा ठराव आहे की, पीनल कोडाची बाब १२ किंवा १७ अन्वये शिक्षा होण्याजोग्या अपराधाच्या शाबितीचा ठराव ज्या मनुष्याविषयी झालेला आहे, अशा मनुष्यावर पुनः सदरहू प्रकारच्या अपराधाचा आरोप ठेवण्यांत येईल तेव्हां, ज्या माजिस्ट्रेटापुढें त्यावर असा आरोप ठेविला त्या माजिस्ट्रेटास तो अपराध करण्याची सवय असलेला मनुष्य आहे असें वाटल्यास, त्या मनुष्याला सामान्यतः भेशन कोर्टाकडे पाठविलें पाहिजे. प्रस्तुत मसुद्याच्या १६ व्या कलमावरून माजिस्ट्रेटास अशा बाबतींत आरोप आलेल्या अपराधाचा स्वतः इन्साफ करण्याचा व अपराधाच्या शाबितीचा ठराव करून तो खटला भेशन कोर्टाकडे शिक्षा देण्याकरितां पाठविण्याचा अधिकार दिला आहे, आणि त्यांत अशा कोर्टास योग्य वाटेल ती जास्त चौकशी करण्याचें किंवा ती करण्याविषयी हुकूम फर्माविण्याचें त्या कोर्टाच्या नजरेवर ठेविलें आहे.

७. कलम १९.—या कलमामध्ये, मालाविहद्ध अपराध घडत असल्याचा थांग अमुक एका प्रदेशांत लागत असून, अपराधाचा पत्ता लागण्याजोगी तेथील रहिवाशांस कळलेली माहिती न देण्याविषयी त्यांमध्ये कट झाला असल्याकारणानें, कोणते मनुष्य अपराधी होत हें मुकरर करतां येत नसेल, त्याप्रसंगी तशा अपराधाचा मोड करण्याच्या संबंधाचे ठराव दिले आहेत. अशा बाबतींमध्ये माजिस्ट्रेटास, सदरहू प्रदेशांतली ज्या मनुष्यांचा किंवा ज्या वर्गांमधील मनुष्यांचा सदरिल अपराधाशी मुळीच संबंध नसल्याचें त्यास वाटेल त्यास सोडून, त्या प्रदेशांतल्या एकंदर रहिवाशांवर नुकसानीच्या मोबदल्याची रकम आकारण्याचा अधिकार दिला आहे.

तारीख १२ माहे जानेवारी, सन १८९३.

फिल. पी. हचिन्स.

(True Translation.)

Y. M. KELKAR,

Oriental Translator to Government.